

SYLLABUS

INTERNATIONAL EUROPEAN
UNIVERSITY

SCHOOL OF
MEDICINE

ОК 30 «Гігієна та професійні захворювання,
організація охорони здоров'я»
ОПШ -222 «Медицина»

2024

SYLLABUS

1	Назва курсу та освітньої програми ОК 30. «Гігієна та професійні захворювання, організація охорони здоров'я» ОПП – 222 «Медицина»
2	Опис курсу Курс «Гігієна та професійні захворювання, організація охорони здоров'я» складається з двох частин. Перший розділ присвячено питанням розуміння основних засад профілактичної медицини, впливу навколишнього та виробничого середовища на організм людини, здатності вирішувати проблеми з питань профілактики захворювань. Другий розділ присвячений вивченню питань організації та економіки системи охорони здоров'я
3	Передумови вивчення Для успішного засвоєння дисципліни здобувачу вищої освіти необхідні знання, отримані в процесі вивчення наступних дисциплін: «Мікробіологія», «Фізіологія», «Патофізіологія», «Гігієна та екологія», «Принципи доказової медицини та методологія наукових досліджень», «Соціальна медицина, громадське здоров'я».
4	Обсяг кредитів/годин 5 кредитів ЄКТС / 150 академічних годин
5	Формат навчання Змішане навчання
6	Розташування класної кімнати 4 поверх, ауд. 409
7	ПІБ викладача Коваленко Вікторія Володимирівна , к.б.н., доцент, завідувач кафедри фундаментальних та медико-профілактичних дисциплін
8	Кафедра кафедра фундаментальних та медико-профілактичних дисциплін ННІ «СМШ»
9	Місцезнаходження офісу кафедра фундаментальних та медико-профілактичних дисциплін ННІ «СМШ» м. Київ, пр-т Академіка Глушкова, 42 В, каб. 423

SYLLABUS

10 Консультавання

Вівторок з 14:00 до 15:30 з попереднім записом через корпоративну пошту

11 E-mail викладача

victoriakovalenko@ieu.edu.ua

12 Цілі курсу

Цілі курсу полягають у вивченні природних та антропогенних факторів навколишнього середовища та соціальних умов, що впливають на здоров'я людини під час трудової діяльності, використанні в практиці охорони здоров'я та народному господарстві розроблених гігієнічних рекомендацій, правил, нормативів та перевірка їх ефективності. Засвоєння теоретичних основ та правових засад системи охорони здоров'я, її функцій та стратегічних напрямів розвитку, організації медичної допомоги, засвоєння принципів розробки управлінських рішень, спрямованих на вдосконалення діяльності закладів охорони здоров'я

13 Роль навчальної дисципліни у досягненні програмних результатів

ПРН1. Мати ґрунтовні знання із структури професійної діяльності. Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань. Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.

ПРН2. Розуміння та знання фундаментальних і клінічних біомедичних наук, на рівні достатньому для вирішення професійних задач у сфері охорони здоров'я

ПРН3. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають наукові здобутки у сфері охорони здоров'я і є основою для проведення досліджень, критичне осмислення проблем у сфері медицини та дотичних до неї міждисциплінарних проблем.

ПРН 10. Визначати необхідний режим праці, відпочинку та харчування на підставі заключного клінічного діагнозу, дотримуючись відповідних етичних та юридичних норм, шляхом прийняття обґрунтованого рішення за існуючими алгоритмами та стандартними схемами.

ПРН19. Планувати та втілювати систему протиепідемічних та профілактичних заходів, щодо виникнення та розповсюдження захворювань серед населення.

ПРН20. Аналізувати епідеміологічний стан та проводити заходи масової й індивідуальної, загальної та локальної профілактики інфекційних захворювань

ПРН 21. Відшукувати необхідну інформацію у професійній літературі та базах даних інших джерелах, аналізувати, оцінювати та застосовувати цю інформацію.

ПРН23. Оцінювати вплив навколишнього середовища на стан здоров'я людини для оцінки стану захворюваності населення

ПРН 24. Організувати необхідний рівень індивідуальної безпеки (власної та осіб, про яких піклується) у разі виникнення типових небезпечних ситуацій в індивідуальному полі діяльності

ПРН 25. Зрозуміло і однозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців.

ПРН 26. Управляти робочими процесами у сфері охорони здоров'я, які є складними, непередбачуваними та потребують нових стратегічних підходів, організувати роботу та професійний розвиток персоналу з урахуванням набутих навиків ефективної роботи в команді, позицій лідерства, належної якості, доступності і справедливості, забезпечення надання інтегрованої медичної допомоги.

ПРН 27. Вільно спілкуватися державною та англійською мовою, як усно так і письмово для обговорення професійної діяльності, досліджень та проектів.

SYLLABUS

ПРН 28. Приймати ефективні рішення з проблем охорони здоров'я, оцінювати потрібні ресурси, враховувати соціальні, економічні та етичні наслідки

14

Результати навчання

По завершенню курсу здобувач вищої освіти зможе:

- Проводити санітарно-гігієнічні та профілактичні заходи;
- Оцінювати вплив навколишнього середовища, соціально-економічних та біологічних детермінант на стан здоров'я індивідуума, сім'ї, популяції;
- Проводити епідеміологічні та медико-статистичні дослідження здоров'я населення; обробку соціальної, економічної та медичної інформації;
- Зрозуміло і неоднозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з проблем охорони здоров'я та дотичних питань до фахівців і нефахівців,
- Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері охорони здоров'я.

15

Зміст курсу

Розділ 1 «Гігієна та професійні захворювання»

Тема 1 Законодавчі основи організації та проведення нагляду за санітарним станом об'єктів довкілля і здоров'ям людей

Тема 2 Вплив факторів навколишнього середовища на організм людини та здоров'я населення

Тема 3 Гігієна води та водопостачання населених місць

Тема 4 Захворювання, фактором ризику розвитку яких є вода

Тема 5 Санітарна охорона ґрунту та очищення населених місць. Профілактика інфекційних і неінфекційних захворювань населення, фактором розповсюдження яких може бути ґрунт

Тема 6 Гігієна населених місць

Тема 7 Харчування в профілактичній медицині. Лікувальне харчування

Тема 8 Санітарно-гігієнічний контроль за громадським харчуванням. Харчові отруєння

Тема 9 Гігієна дітей та підлітків

Тема 10 Гігієна праці

Тема 11 Гігієна лікувально-профілактичних закладів

Тема 12 Внутрішньо-лікарняні інфекції

Тема 13 Радіаційна гігієна

Тема 14 Організація гігієнічного забезпечення при ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій

Розділ 2 «Організація охорони здоров'я»

Тема 15. Системи охорони здоров'я. Реформування системи охорони здоров'я в Україні.

Тема 16. Правові засади охорони здоров'я. Медичне страхування.

Тема 17. Види медичної допомоги. Організація надання первинної медичної допомоги населенню.

Тема 18. Організація позалікарняної (спеціалізованої та вузькоспеціалізованої) медичної допомоги населенню.

Тема 19. Організація стаціонарної медичної допомоги населенню.

Тема 20. Аналіз діяльності служби екстреної (швидкої) медичної допомоги.

Тема 21. Медико-соціальне забезпечення населення літнього віку. Паліативна та хоспісна допомога.

Тема 22. Електронне здоров'я. Національна служба здоров'я

Тема 23. Організація та зміст роботи закладів, що надають акушерсько-гінекологічну допомогу

Тема 24. Організація медичної допомоги дітям, облік і аналіз діяльності закладів.

Тема 25. Особливості організації медичної допомоги хворим з інфекційними захворюваннями

Тема 26. Військова медицина: особливості організації медичної допомоги військовослужбовцям.

Тема 27. Охорона психічного здоров'я.

Тема 28. Організація експертизи втрати працездатності, порядок її здійснення.

SYLLABUS

- Тема 29.** Медична реабілітація: особливості використання для різних контингентів пацієнтів.
Тема 30. Методика проведення експертних оцінок якості медичної допомоги населенню.
Тема 31. Аналіз чинників, що впливають на діяльність закладів охорони здоров'я.
Тема 32. Управління охороною здоров'я. Методика прийняття управлінських рішень.
Тема 33. Менеджмент та лідерство в охороні здоров'я

16

Книги та матеріали

1. Гігієна та екологія : підручник / [В. Г. Бардов, С. Т. Омельчук, Н. В. Мережкіната ін.]; за заг. редакцією В. Г. Бардова. – Вінниця: Нова книга, 2020. – 572 с.
2. Гігієна та епідеміологія в системі військово-медичної підготовки та медицини надзвичайних ситуацій / С. Бондарь, Т. Гут, Р. Гут. – Київ: «Медицина», 2018. – 344 с
3. Основи екології та профілактична медицина : підручник / Д. О. Ластков, І. В.Сергета, О. В. Швидкий та ін. – К : ВСВ «Медицина», 2017. – 472 с.
4. Общая гигиена. Социально-гигиенический мониторинг: учеб. для вузов /П.И.Мельниченко [и др.]: под ред. П.И.Мельниченко. - М.: Практическая медицина, 2015. – 512 с.
5. Гігієна з основами екології: навчально-методичний посібник (ВНЗ I—III р. а.)/ Л. В. Довженко, І. К. Лінькова. - Київ: «Медицина», 2017. – 49 с.
6. Радіаційна гігієна/ В.О. Мурашко, Д.С.Мечев, В.Г. Бардов та ін. – Вінниця : Нова Книга, 2013. – 376 с.
7. Громадське здоров'я : національний підручник / В. Ф. Москаленко, О. П. Гульчій, Т. С. Грузева [та ін.]; ред.: В. Ф. Москаленко; МОЗ України; Нац. мед. ун-т ім. О. О. Богомольця. – 3-тє вид. – Вінниця: Нова книга, 2013. – 560 с., іл., табл.
8. Kaplan, Inc. Step 1. Lecture Notes. – Kaplan Medical, 2018. – 2567 p
9. Соціальна медицина і організація охорони здоров'я (для студентів стоматологічних факультетів вищих медичних навчальних закладів України IV рівня акредитації /За заг. ред. В.Ф. Москаленка. – К.: Книга плюс, 2010, – 328 с.
10. Голяченко О.М. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я. – Київ: ВСВ «Медицина», 2011. – 208 с.
11. Збірник тестових завдань до державних випробувань з гігієни, соціальної медицини, організації та економіки охорони здоров'я / за ред. В.Ф. Москаленка, В.Г. Бардова, О.П. Яворовського. – Вінниця: Нова Книга, 2012. – 200 с.
12. Москаленко В. Ф. Методологія доказової медицини : підручник / В. Ф. Москаленко, І. Є. Булах, О. Г. Пузанова. – Київ : Медицина, 2014. – 199 с. : іл., табл.

17

Технічні вимоги для роботи на курсі

Для роботи під час вивчення дисципліни «Гігієна та екологія» вам необхідний регулярний доступ до комп'ютера (чи телефону) та інтернету.

Для успішного вивчення та складання іспиту з навчального курсу, вам необхідно спочатку ознайомитись із дистанційною платформами (Classroom або Moodle) та Labster, вивчити всі папки, на яких вже є або поетапно розміщені інформація або матеріали для вивчення курсу. Також потрібно буде завантажувати та створювати документи, завантажувати виконане завдання, переглядати відео або ж створювати його.

Можливість використовувати дистанційні платформи можливо тільки з використанням корпоративної пошти.

При неможливості зайти на курс, вам необхідно повідомити дирекцію ННІ ЄМІШ, або старосту, або безпосередньо викладача курсу..

18

Процес навчання

Процес вивчення курсу «Біоетика та медичні комунікації» містить і собі лекції та практичні заняття.

Під час лекцій будуть використовуватись такі методи навчання, як *лекція; проблемно-орієнтовна лекція, лекція-бесіда, лекція-дискусія, демонстрація, аналіз кейсів відповідно до теми лекції.*

Під час практичних занять будуть використовуватись такі методи навчання, як *опитування, тестування, виконання індивідуальних та командних завдань, кейсів, обмін думками (think-pair-share) підготовка доповідей та презентацій, робота в малих групах, вирішених конкретних задач та ситуацій, мозковий штурм (мозкова атака, брейнстормінг)*

19

Ознаки дисципліни

Термін викладання	Семестр	Міжнародна дисциплінарна інтеграція	Курс рік (навчання)	Цикли: загальної підготовки/ професійної підготовки/ вільного вибору
1 семестр	12 семестр	так	6 курс	Цикл професійної підготовки

20

Політика оцінювання

Оцінювання знань та навичок протягом семестру можливо різними способами. Викладач оцінює відвідування занять, активність під час практичного заняття, обговорення контрольних запитань, якість та своєчасне виконання завдань та тестів, вміння презентувати свою доповідь, виконання

Діяльність протягом семестру	Максимальна кількість балів протягом семестру
Поточна робота (усне опитування, участь у дискусії) (20 впродовж циклу)	40 (2x20)
Вирішення тестів та ситуаційних задач (30 впродовж циклу)	150 (5x30)
Доповіді з презентацією (1 впродовж циклу)	5
Контрольна робота (1)	5
Разом	200

21

Шкала оцінювання

Максимальна кількість балів за дисципліну складає 200 балів. Співвідношення між результатами оцінювання поточної навчальної діяльності і підсумкового контролю знань – 60 % та 40 %.

Вивчення дисципліни закінчується підсумковим контролем у вигляді екзамену.

До екзамену допускаються лише ті студенти, які не мають академічної заборгованості (відпрацьовані всі пропущені заняття) і їх середній бал за поточну навчальну діяльність із навчальної дисципліни становить не менше оцінки «3».

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до екзамену становить 120 балів і визначається як сума середнього арифметичного всіх оцінок отриманих в семестрі.

Мінімальна кількість балів, яку повинен набрати студент за поточну навчальну діяльність для допуску до екзамену становить 72 бали. Перерахунок середньої оцінки за поточну успішність (за 120-бальною шкалою) в табл. 1. (табл. 1. Положення про організацію освітньої діяльності).

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент при складанні екзамену становить 80 (мінімальна кількість - не менше 50). Оцінка з дисципліни визначається комплексно, як сума балів за поточну навчальну діяльність та балів за екзамен.

Із виділених 120 балів за поточну навчальну діяльність на оцінювання індивідуальної самостійної роботи здобувачів вищої освіти, згідно з робочою навчальною програмою, виділяється додатково від 4 до 12 балів. Заохочувальні бали додаються до підсумкової оцінки з дисципліни в кінці її вивчення.

Бали з дисципліни для студентів, які успішно виконали програму конвертуються у національну шкалу та систему ЄКТС.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, дифзаліку	для заліку
180-200	A	Відмінно	зараховано
160-179	B	Добре	
150-159	C		
130-149	D	Задовільно	
120-129	E		
50-119	FX	незадовільно з можливістю перекладання	не зараховано з можливістю перекладання
0-49	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Щоб перевірити свої оцінки за завдання та прочитати коментарі викладача, ви повинні перевірити відповідні вкладки дистанційних платформ навчання Classroom або Moodle.

Також отримати інформацію про отримані оцінки ви можете безпосередньо у викладача курсу через корпоративну пошту або ж за попереднім записом у дні надання консультацій (каб. 423).

Для продуктивної навчально-пізнавальної діяльності студентів при вивченні дисципліни здійснюються актуальні лекції у вигляді презентацій, робота в групах, семінарів-дискусій.

Під час перебування на території МЄУ та на заняттях студент повинен поважно ставитися до викладачів, співробітників та інших студентів, відвідувати заняття згідно з розкладом, приходити вчасно і не залишати аудиторії без дозволу викладача. Необхідно виконувати всі академічні завдання і роботи у визначені терміни.

Викладач, у свою чергу повинен постійно підвищувати свій професійний рівень, педагогічну майстерність, загальну культуру, забезпечувати умови для засвоєння студентами навчальних програм на рівні обов'язкових вимог щодо змісту, рівня та обсягу освіти, сприяти всебічному професійному розвитку студентів. Обов'язково дотримуватися навчально-тематичного плану, не спізнюватися на заняття, не допускати жодних проявів корупції, дискримінації, булінгу, цькування та утиску прав здобувачів освіти.

Студент, який з поважних причин, підтверджених документально, не підлягав поточному контролю має право пройти поточний контроль у двотижневий термін після повернення до навчання.

Студент, що був відсутній на заняттях без поважних причин, не брав участі у заходах поточного контролю, не ліквідував академічну заборгованість, не допускається до підсумкового семестрового контролю знань з цієї дисципліни, а в день складання іспиту в екзаменаційній відомості науково-педагогічним працівником виставляється оцінка «недопущений». Повторне складання іспиту з дисципліни призначається за умови виконання всіх видів навчальної, самостійної (індивідуальної) роботи, передбачених робочою навчальною програмою дисципліни, і проводиться згідно із затвердженим директором графіком ліквідації.

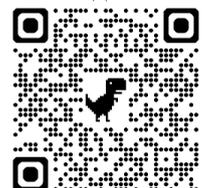
Всі учасники освітнього процесу керуються принципами академічної доброчесності.

Завдання мають бути надіслані через Classroom або Moodle до термінів завершення, зазначених у розкладі курсу на нашому сайті. Більшість завдань мають бути виконані до 09:00 у день чергового заняття, щоб узгодити їх зі змістом курсу та діяльністю в групі. Найкращою практикою буде виконувати завдання якомога швидше після отримання, щоб у вас було достатньо часу для активної участі на заняттях.

Якщо вам потрібно більше часу для виконання завдання, доступні гнучкі терміни. Виконані завдання приймаються до повного заліку до останнього заняття з дисципліни за розкладом, після чого 40% частковий кредит на основі отриманої оцінки буде нараховано протягом тижня після останнього дня занять. Завдання, які взагалі не здавалися, отримують 0.

Якщо ви плануєте пропустити заняття більше ніж на один тиждень через хворобу або з інших причин, будь ласка, зв'яжіться з викладачем, щоб домовитися про альтернативні варіанти виконання завдань. Пам'ятайте, що дедлайни працюють в обидві сторони, і їх дотримання гарантує, що викладачем буде наданий своєчасний зворотний зв'язок щодо ваших завдань, щоб переконатися, що ви не відстаєте від курсу.

SYLLABUS

25

Час відповіді викладача

Через корпоративну пошту, впродовж тижня.

26

Ефективна комунікація

Ефективна комунікація – це не тільки вміти сказати, але й вміти почути!!!

Тому основні рекомендації до ефективної комунікації – це корпоративна електронна пошта на пряму із викладачем курсу; це особиста комунікація із одногрупниками через соціальні мережі/корпоративні пошти/мобільні телефони; це комунікація безпосередньо на курсі дистанційних платформ Classroom або Moodle; це очна зустріч із викладачем у дні консультацій.

27

Політика публікації та розповсюдження матеріалів курсу

Студенти не можуть розміщувати, публікувати, продавати або іншим чином публічно поширювати матеріали курсу без письмового дозволу викладача!

Такі матеріали включають, але не обмежуються: конспекти лекцій, слайди лекцій, відео чи аудіозаписи, завдання, набори задач, іспити, роботи інших студентів і ключі відповідей.

Студенти, які продають, розміщують, публікують або розповсюджують матеріали курсу без письмового дозволу з метою отримання відповідей чи іншим чином, можуть бути притягнуті до дисциплінарної відповідальності, аж до вимоги відмовитися від навчання. Крім того, студенти не можуть робити відео- чи аудіозаписи занять для власного використання без письмового дозволу викладача.

28

Очікуване навантаження та залученість студентів

На роботу в цьому курсі обов'язково передбачені години для самостійного опрацювання матеріалів та підготовки до практичних занять (орієнтовно 5-6 годин на тиждень).

Якщо виникнуть обставини, що змушують вас витратити більше часу на якесь з завдань, проінформуйте викладача електронною поштою.

Продовження терміну здачі можливо лише за умови, що викладач попередньо проінформований про те, що ви не зможете здати завдання вчасно. Очікується, що студенти мають резервний план на випадок несправності комп'ютера або перебоїв у роботі Інтернету.

29

Служби підтримки

Електронний розклад
Бібліотека
Репозиторій
Дирекція ННІ ЄМШ

30

Розклад курсу

Назва теми лекції	Практичні заняття
Методологічні та методичні основи вивчення впливу комплексу чинників навколишнього середовища на здоров'я населення.	1. Усне опитування 2. Практичні завдання 3. Тести 4. Ситуаційні задачі 5. Завдання до ЄДКІ «Крок2» та ОСКІ
Системи охорони здоров'я. Реформування системи охорони здоров'я в Україні.	1. Усне опитування 2. Практичні завдання 3. Тести
Правові засади охорони здоров'я. Медичне страхування.	1. Усне опитування 2. Практичні завдання 3. Тести 4. Ситуаційні задачі 5. Представлення презентацій
Електронне здоров'я. Національна служба здоров'я	1. Усне опитування 2. Практичні завдання 3. Тести
Управління охороною здоров'я. Методика прийняття управлінських рішень	1. Усне опитування 2. Розв'язування практичних завдань 3. Тести 4. Обмін думками (think-pair-share)

31

Поради з успішного навчання на курсі

Сучасна людина повинна опанувати мистецтво здорового життя, навчатися зберігати та зміцнювати своє здоров'я та здоров'я довкілля!

Якщо Ви бажаєте успішно засвоїти цей предмет, необхідно бути:

- наполегливим, уважним і допитливим;
- креативним і життєрадісним, відкритим для спілкування та дискусій;
- готовим отримувати та ділитися інформацією з предмету не лише на лекціях, а й у позааудиторний час.

До зустрічі!